

בית משפט לענייני משפחה בקריית גת – בשבתו בבימ"ש אשדוד

תמ"ש 25241-01-14 פלונית נ' פלוני (מזונות)

בפני: כב' השופטת פאני גילת כהן

תובעת
פלונית
מיוצגת ע"י עו"ד שירה טמיר ואח'

נתבע
פלוני
מיוצג ע"י עוה"ד מתת פלסנר ואח'

בעניין הקטינות:
1.
2.

חקיקה שאוזכרה:

[חוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\), תשי"ט-1959](#)

מיני-רציו:

* עניין לנו בשתי ילדות המצויות בעין הסערה, אשר נקלעו לסכסוך גירושין בין הוריהן, ובשל הנסיבות האופפות את פרידת הוריהן זה מזה מסרבות לכל קשר עם אביהן-מולידן. מעת היותן רכות בשנים גדלות הילדות בבית סביהן מצד האם. פסק דין זה עוסק בשאלה כיצד ייפסקו מזונותיהן ומה יהא שיעורם.

* משפחה – מזונות ילדים – בעקבות בעמ 919/15

* משפחה – מזונות ילדים – שיעורם

עניין לנו בשתי ילדות המצויות בעין הסערה, אשר נקלעו לסכסוך גירושין בין הוריהן, ובשל הנסיבות האופפות את פרידת הוריהן זה מזה מסרבות לכל קשר עם אביהן-מולידן. מעת היותן רכות בשנים גדלות הילדות בבית סביהן מצד האם. כיצד ייפסקו מזונותיהן ומה יהא שיעורם – בכך יעסוק פסק דין זה שלפנינו.

בית המשפט פסק כלהלן:

כידוע, ביום 17.07.2017 נפל דבר בישראל, ובהלכה שיצאה מלפני ביהמ"ש העליון שונה נטל החיוב במזונות ילדים קטינים בגילאים שבין 15-6 שנים (להלן: "הלכת פלוני").

הלכת פלוני שינתה הדין בישראל בקובעה, כי החל מגיל 6 חבים ההורים במזונות ילדיהם עפ"י יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם תוך התחשבות בזמני השהות של הקטינים אצל כל אחד מהם בפועל ויתר נסיבות המקרה לגופו בלא הבחנה, למעשה, בין האב והאם.

אין חולק, כי הקטינות מתגוררות עם הורי האם ומטופלות על ידן מאז היותן רכות בשנים עפ"י החלטה פנים משפחתית ואף טרם פרידת הצדדים זה מזה. יש ממש בטענת האב לפיה משמורתן הפיזית של הקטינות היא למעשה בידי הסבים מצד האם.

מאליו מובן, כי אין באמור כדי לפטור האב או האם מחובתם לזון את בנותיהם הקטינות. נהיר, כי לקטינות צרכים גשמיים אשר יש למלאם. נהיר עוד, כי בנסיבות הקיימות, עת לקטינות זוג הורים בריאים ושלמים, אין זה מתפקידם של הסבים למלא צרכים אלה, כי אם של אביהן ואמן אשר הולידו אותן.

בהתחשב ביכולות הכלכליות של כל אחד מן ההורים ובהכנסותיהם הפנויות, לרבות פוטנציאל ההשתכרות שלהם, יש לחלק הנשיאה בהוצאות הקטינות באופן שבו האב ישא ב- 40% מהוצאותיהן ואילו האם תישא ב- 60% מהן.

פסק דין

"...זכותו של כל ילד – ואף היא זכות יסוד – כי צרכיו הפיזיים והנפשיים יסופקו ברמה הדרושה להתפתחותו התקינה. לזכות זו של ילד, שהוא חסר ישע התלוי באחרים, מעמד בכורה. זכות ההורה הטבעי אינה אלא כי הוא עצמו ולא זר יגשים את זכותו של ילדו, יגדלו ויחנכו. הזכויות שיש להורה הטבעי הן אפוא חובות..." (דנ"א 7015/94 היועמ"ש נ' פלוגית, פ"ד נ(1)48).

פתח דבר

עניין לנו בשתי ילדות המצויות בעין הסערה, אשר נקלעו לסכסוך גירושין בין הוריהן, ובשל הנסיבות האופפות את פרידת הוריהן זה מזה מסרבות לכל קשר עם אביהן-מולידן. מעת היותן רכות בשנים גדלות הילדות בבית סביהן מצד האם.

כיצד ייפסקו מזונותיהן ומה יהא שיעורם – בכך יעסוק פסק דין זה שלפנינו.

רקע עובדתי

1. פלוגית (אשר תיקרא להלן לשם הנוחות: "האם") ופלוני (אשר יקרא להלן לשם הנוחות: "האב") הם בני זוג לשעבר אשר נישאו זה לזה כדת משה וישראל ביום והתגרשו בגט פיטורין ביום

2. מחיי הנישואין של הצדדים נולדו להם שתי בנות:

;....

....

(להלן: "הקטינות").

3. ביום, ימים אחדים טרם נישואיהם, נחתם בין הצדדים מזה ובין ה"ה (להלן: "הורי האב") מזה הסכם שכירות (להלן: "הסכם השכירות") בו הוצהר ונקבע, בין

היתר, כי: הצדדים יתגוררו ביחידת הדיור שבמשק ... במושב ..., השייך להורי האב (להלן: **"יחידת הדיור"**) תמורת דמי שכירות חודשיים סמליים בסך שקל אחד בלבד; הצדדים יישאו בהוצאות החשמל בלבד בגין השימוש ביחידת הדיור; תקופת השכירות תהא 36 חודשים והארכתה תעשה בכתב ובהסכמת שני הצדדים; הורי האב הקימו מבנה ל.... והצדדים יהיו רשאים לעשות בו שימוש במשך תקופת השכירות; איחור בפינויה של יחידת הדיור יגרור חיוב בסך \$100 בגין כל יום איחור עד לתקופה של 14 יום, ועבור כל יום שלאחר מכן בסך \$150 ליום; כל הפרה יסודית של ההסכם תזכה בפיצוי מוסכם על סך \$10,000.

4. הצדדים התגוררו ביחידת הדיור מאז נישאו זה לזו, עת מגורי האב שם הופסקו עם כניסתו למאסר, ואילו האם התגוררה בה, כפי שיפורט בהמשך, עד יום 23.09.2014.

5. ביום רכשו הצדדים הזכויות במשק ... במושב רכישת הזכויות בוצעה בכמעין עסקת חליפין עם הזכויות במגרש ב...., שהיו בבעלות האב עוד טרם נישואיו לאם, ואשר שוויו הועמד על \$210,000. לפיכך רכשו למעשה הצדדים את הזכויות במשק ... תמורת זכויות האב במגרש האמור ותוך תשלום נוסף בסך של \$140,000. הזכויות במשק... נרשמו ע"ש הצדדים בחלקים שווים.

6. ביום נחתם הסכם נוסף בין הורי האב ובין הצדדים (להלן: **"ההסכם עם הורי האב"**) בו הוצהר ונקבע, בין היתר, כי: הורי האב העניקו לצדדים כספים בסך כולל של \$300,000 על מנת לסייע להם בראשית דרכם המשותפת ובתנאי כי ככל שיחלו בהליכי גירושין, ישיבו הסכום במלואו להורי האב; ניתנת לצדדים האפשרות להמשיך להתגורר ביחידת הדיור בלא תמורה כספית עד אשר ישלימו בניית ו/או שיפוץ ביתם במשק מבני ה המצויים במשק יוותרו בבעלות הורי האב ויהיו חלק בלתי נפרד ממנו; הצדדים יהיו רשאים להחזיק ב.... במשקעד שלהי שנת 2005 בלא כל תשלום נוסף; מכסת ה.... הרשומה פורמאלית ע"ש האב אינה שייכת לו כי אם לאביו ובאופן בלעדי; כן נקבעה תניית בורות.

7. ביום נחתם הסכם בין הצדדים מזה ובין הורי האם, ה"ה (להלן: **"הורי האם"**) (להלן: **"ההסכם עם הורי האם"**) מזה, בו הוצהר ונקבע, בין היתר, כי: הורי האם בנו בשטח משק בית מגורים והם נשאו במלוא עלויות הבנייה; תינתן להורי האם זכות מגורים בבית, שבמימונו נשאו, למשך כל ימי חייהם; הורי האם יישאו במלוא ההוצאות השוטפות של בית המגורים, למעט תשלומי הארנונה החודשיים, דמי חכירה ומיסים מוניציפליים; הצדדים יבנו בשטח המשק בית מגורים נוסף ועסק ל....; ככל שיחליטו הצדדים למכור את הזכויות במשק ..., יהא עליהם לשלם לידי הורי האם סך של \$200,000; כן נקבעה תניית בורות.

לפיכך עברו הורי האם להתגורר בבית במשק ... והקטינות מתגוררות עמם מעת היותן רכות בשנים, ומטופלות על ידם.

8. בשנת 2007 הקימו הצדדים חברה בשם "....", אשר תחומי פעילותה הם (להלן: "החברה").

9. ביום 24.05.2009 הורשע האב בפלילים ונגזרו עליו חמש שנות מאסר בפועל. האב ריצה את עונשו החל מיום 29.11.2009 ועד יום 12.09.2014.

10. בשנת 2010, בעודו נתון במאסר, העביר האב את מניותיו בחברה לאם. הצדדים חלוקים באשר למהות ההעברה ולתכליתה.

11. במהלך שנת 2013 (הצדדים חלוקים בעניין המועד המדויק) פנו הורי האב לאם וביקשו ממנה לפנות את יחידת הדיור. לאחר שננקטו על ידיהם מספר הליכים בעניין זה, לרבות הליכי בוררות עפ"י הוראות ההסכם עם הורי האב, ואף ניתנו החלטות מספר ע"י בית משפט זה, פונה סופית משק ע"י האם ביום 23.09.2014 והיא עברה להתגורר במשק

12. מאז שנת 2013 ניהלו הצדדים מספר רב של הליכים בפני בית משפט זה, מעבר להליך שבכותרת, הן בינם לבין עצמם והן הליכים בהם היו מעורבים גם הוריהם וצד שלישי נוסף שאינו בן משפחה.

13. בדיון מיום 21.05.2014 הוסכם בין הצדדים, בין היתר, כי יפנו להליך גישור בפני השופט בדימוס גלעד גלעדי.
למרבה הצער, הליך הגישור לא נשא פרי.

14. ביום 13.01.2016 התקיים דיון נוסף בחלק מן ההליכים ובמסגרתו הוסכם בין הצדדים שוב, כי יפנו להליך גישור בפני השופטת בדימוס טליה פרדו. גם בזו הפעם לא עלה בידיהם לפתור המחלוקות ביניהם מחוץ לכתלי בית המשפט.

15. משכך התקיים דיון שמיעת ראיות בהליך שבכותרת (בנפרד מיתר ההליכים), ובסופו ניתן צו להגשת סיכומים בכתב, והצדדים פעלו בהתאם.

16. בשים לב למורכבות הקונפליקט בין הצדדים ולעובדה כי מעורבים בו, כאמור, צדדים רבים נוספים, פוצלה ההכרעה בו. זה מכבר ניתנו פסקי דין בהליכים הקשורים, ופסק הדין שלפנינו עניינו התביעה למזונות הקטינות.

17. ביום 13.01.2014 הגישה האם תביעה למזונות הקטינות ולהחזר הוצאות בגין מזונותיהן.

התובענה הוגשה כנגד האב והוריו.

ביום 10.04.2014 הגישו הורי האב הודעת צד ג' כנגד הורי האם (תמ"ש 21543-04-14).

במקביל ובאותו מועד הגישו הורי האב בקשה לסילוק התובענה כנגדם על הסף.

ביום 29.04.2014 הוגשה תגובת האם ובה הסכימה למחיקת התובענה.

משכך ניתנה בו ביום החלטה המורה על מחיקת התובענה כנגד הורי האב ללא חיוב בהוצאות.

ביום 12.05.2014 הוגשה ע"י הורי האב בקשה לחיוב האם בהוצאות בגין הגשת

התובענה כנגדם. בהחלטה מיום 14.05.2014 נקבע, כי הבקשה תתברר במסגרת הדיון הקבוע.

ביום 11.05.2014 הוגשה ע"י האם קשה למחיקת ההודעה לצד ג' היות שהתביעה כנגד הורי האב נמחקה.

ביום 14.05.2014 ניתנה החלטה הנעתרת למבוקש ונקבע עוד, כי במסגרת ההכרעה בהליך יינתן מענה גם לסוגיית ההוצאות.

במסגרת הדיון מיום 21.05.2014 ושעה שהוסכם בין הצדדים, כאמור, לפנות להליך

גישור, נקבע כי הדיון בשאלת ההוצאות ייעשה אף הוא במסגרת הליך הגישור.

18. כאמור, ביום 24.05.2009 הורשע האב בפלילים וריצה עונש מאסר בפועל משך כחמש שנים.

19. אין חולק, כי משחר ילדותן וטרם הפרידה בין הוריהן מתגוררות הקטינות יחד עם הורי האם בבית שבמשק ומטופלות על ידיהם.

מאז פונה משק ... על ידה עברה האם להתגורר אף היא בשטחו של משק ... במחסן אשר הוסב ליחידת דיור נפרדת. גם לאחר שעברה להתגורר שם לא עברו הקטינות להתגורר עמה ונותרו לגור עם הוריה.

עם שחרורו מבית האסורים התגורר האב בבית הוריו, ולאחרונה עבר, לטענתו, להתגורר עם בת זוגו.

20. ביום 29.02.2016 הגישה האם בקשה לפסיקת מזונות זמניים וביום 06.04.2016 ניתנה

החלטה על פיה חויב האב לשאת במזונותיהן הזמניים של הקטינות בסך של 2,500 ₪

בחודש, ובנוסף חויב לשאת במחצית מהוצאות החינוך שלהן, במחצית מעלותו של חוג אחד לכל קטינה ובמחצית מן ההוצאות הרפואיות החריגות שלהן. דמי המזונות הזמניים שנפסקו כללו השתתפות של האב בהוצאות החזקת המדור, עת חלקה של כל אחת מהן בהוצאות אלה הועמד על 240 ₪ בחודש.

בעניין הוצאות המדור נקבע, כי נוכח אי הבהירות העולה מכתבי הטענות של הצדדים באשר להחזרה החודשיים של הלוואת המשכנתא ובאשר למספר הנפשות המתגוררות בבית במשק, ובהינתן שמדובר במזונות זמניים בלבד, אין מקום לחיוב האב בהוצאות המדור.

21. ביום 20.08.2017, לאחר שתמה שמיעת הראיות וטרם הגשת סיכומי הצדדים, הגיש האב בקשה לצירוף ראיה – אסמכתא מחשבון הבנק המשותף שלו ושל אמו, המעידה, לטענתו, על ההלוואות שניטלו על ידו, כפי שציין בעדותו. ביום 07.11.2017, לאחר קבלת עמדת האם, נדחתה הבקשה, מן הטעם שמדובר בחשבון בנק משותף של האב ושל אמו, ואשר לא ניתן, לאחר שהסתיימה שמיעת הראיות בהליך, לקבוע טיבן של ההלוואות הנטענות, זהות השותף שנטלן והמטרה שלשמה ניטלו.

דיון והכרעה

22. יובהר, כי נוכח חלוף הזמן ממועד הגשת התביעה והשינויים שחלו בנסיבות, בפרט בהתייחס לגיל הקטינות ולהשתכרות הצדדים, ועל מנת לצמצם, ככל שניתן, התחשבוניות ומחלוקות נוספות בין הצדדים, הנני מורה, כי החיוב בדמי המזונות באשר יקבעו במסגרת פסק דין זה יחול ממועד מתן פסק הדין זה ואילך ועד אז יחול החיוב באשר נקבע בהחלטה למזונות זמניים. כן הנני מורה, כי החיוב בדמי המזונות עפ"י פסק דין זה יחול גם על התקופה שמיום הגשת התביעה ועד מועד תחולתה של ההחלטה למזונות זמניים.

טענות האם

23. מאז נכלא ועד ימים אלה לא עשה האב דבר למען הטיפול בקטינות וגידולן, ונטל זה מוטל במלואו עליה ועל הוריה. בשל הנסיבות הקשות והשפעתן על מצבן הנפשי של הקטינות, ישנו קושי ממשי בחידוש הקשר בין האב והקטינות, כך שהלכה למעשה הקטינות אינן שוהות כלל עם האב. בנסיבות אלו, עותרת האם לפסיקת מזונות זמניים על הצד הגבוה.

24. מאז כניסתו לכלא לא נשא האב בהחזרי המשכנתא הרובצת על משק ... או בכל חלק מהם, ונטל זה מונח על כתפיה בלבד.

25. האב נוהג בחוסר תום לב עת עקב מעשיו הפליליים המיט אסון ובושה על הקטינות וגרם להן נזקים נפשיים וכלכליים. למרות זאת, מפר הוא החלטת בית המשפט, ואינו נושא בדמי המזונות הזמניים (אף לאחר שחרורו מן המאסר). זאת ועוד, חרף מצבן של הקטינות, אין הוא נושא באופן סדיר בחלקו בעלות הטיפולים הפסיכולוגיים שמקבלות הקטינות, עת מנגד מקפיד הוא על קבלת טיפול פסיכולוגי בעצמו.

26. הכנסתו החודשית של האב עומדת על כ-8,500 ₪, ובנוסף הוא נהנה מהטבת רכב, אשר הועמד לשימוש ע"י מעסיקו. לאב הוצאות מזעריות למחייתו בהינתן כי הוא מתגורר בבית הוריו בלא שהוא משלם להם תמורת זאת דבר. בנסיבות אלו, הכנסתו הפנויה גבוהה מאד.

27. יש להתחשב בהכרעות שתינתנה ע"י בית המשפט בהתייחס לרכוש המשותף. לטענת האם, סוגיית דמי השימוש בנוגע למשק והתביעות הרכושיות שהגישו הצדדים האחד כנגד משנהו משליכות על שאלת המדור.

28. מצבה הכלכלי רע מאד. לפיכך נדרשה מעת לעת ללוות כספים מן החברה, ועליה להשיב לה החובות שהיא חבה כלפיה. כן נאלצה ליטול הלוואה בסך 45,000 ₪ לכיסוי חובותיה, אשר החזרה החודשי עומד על כ-2,000 ₪.

29. האם מציינת, כי הוריה נושאים במישרין בחלק מצרכי הקטינות, היות שהם מגדלים אותן והן סמוכות על שולחנם, אולם אין בכך כדי לגרוע מחובת המזונות המוטלת על האב. חיוב סבים במזונות נכדיהם כפוף להוכחה כי אביהם נעדר היכולת לממן צורכיהם, ובמקרה דנא לא כך הם פני הדברים.

30. האם עותרת לחיוב האב במזונות הקטינות החל מן המועד בו החל לרצות עונש המאסר. לדידה, דרישתה לתשלום מזונות הקטינות רטרואקטיבית אינה בבחינת תובענה כספית, כי אם חוסה בצלה של תביעת המזונות שהוגשה על ידה.

טענות האב

31. בתקופת היותו במאסר נהגו הצדדים כבני זוג נושאים לכל דבר ועניין. בתוך כך המשיכה האם לנהל ענייניה הפיננסיים של המשפחה באמצעות חשבון הבנק המשותף בו הופקדו ההכנסות מן החברה המשותפת ולהתגורר ביחידת הדיור במשק הוריו.

32. האם לא הרימה הנטל להוכחת עתירתה לחיובו במזונות הקטינות החל מן המועד בו החל בריצוי עונש המאסר בפועל שהושת עליו.

33. הכנסות האם גבוהות מן הסכומים שהוצהרו על ידה, ובפועל יש לה הכנסות בהיקף נרחב אשר אינן מדווחות כדין.

34. הקטינות מצויות במשמורת פיזית של הורי האם, אשר נושאים בהוצאותיהן בפועל. בנסיבות אלו ראוי, כי שני ההורים יישאו במזונותיהן בהתאם להכנסותיהם מכלל המקורות, ודמי המזונות ישולמו ישירות להורי האם.

35. האם לא הוכיחה את גובה צרכיהן של הקטינות כנטען על ידה ועתרה לפסיקת מזונות בסכומים מופרכים.

האם אף עתרה לתשלום הוצאות בכפל. כך, לדוגמה, עתרה במסגרת הליכי ההוצל"פ לחיובו במלוא עלות הטיפול הפסיכולוגי שמקבלות הקטינות, אף כי בפועל נשאה היא רק במחציתה. כן עתרה לתשלום הוצאות הדלק, הגם שהן משולמות ע"י החברה.

36. לטענת האב נשא הוא בדמי המזונות הזמניים שנפסקו כסדרם, אולם מחמת הרעה במצבו הבריאותי, התדרדר מצבו הכלכלי והוראת הקבע באמצעותה שולמו דמי המזונות הזמניים לא כובדה. לדבריו, רק מחודש נובמבר 2016 הופסק תשלום דמי המזונות הזמניים.

37. האב עותר לפסיקת מזונות על הצד הנמוך, ללא הוצאות מדור והחזקתו, לידי הורי האם ואף לקביעה, כי נשיאת ההורים במזונות הקטינות תחולק ביניהם באופן לא שוויוני, בהתאם להכנסותיהם.

עתירת האם להחזר הוצאות הקטינות כמזונות עבר

38. כאמור, האם עותרת לחיוב האב במזונות הקטינות החל מן המועד בו החל לרצות את עונש המאסר שהושת עליו, ולטענתה יש לראות בכך סעד החוסה תחת תביעת המזונות.

39. מנגד טוען האב, כי האם לא הוכיחה עתירתה. לטענתו, תביעה למזונות עבר (קודם להגשת תובענה למזונות) היא תביעה כספית לכל דבר ועניין, והיה על האם להגיש תביעה נפרדת תוך תשלום אגרה כנדרש.

אף לגופו של עניין טוען האב, כי הגם שהיה הוא נתון במאסר, התנהלו הצדדים כיחידה כלכלית ומשפחתית אחת כדרכן של משפחות רבות בהן מי מבני הזוג נבצר עקב ריצוי עונש של מאסר בפועל.

עוד טוען האב, כי עתירת האם נגועה בשיהוי ניכר בלא שסופק על ידה כל הסבר לשיהוי זה.

זאת ועוד, לדידו, עפ"י ההלכה הפסוקה, מקור החיוב במזונות קטינים (אשר חלות עליהם הוראות הדין העברי) מעל גיל 6 הוא בדין צדקה ובהתאם להכנסות הצדדים. בנסיבות שלפנינו ברי, כי משהאב נתון היה במאסר, נעדר הוא הכנסה משך תקופת המאסר בעוד לאם היו הכנסות גבוהות, לצד מגוריה ביחידת הדיור חיים אין כסף, ועל כן ממילא אין לחייבו במזונות הקטינות בגין תקופה זו.

40. האם בסיכומי התשובה שהוגשו מטעמה טענה, כי מועד הקרע בין הצדדים היה במועד כניסתו של האב לכלא, ומאז חל שבר ביחסי הצדדים שאינו ניתן לאיחוי; כי בשים לב לגילן של הקטינות במועד כניסת האב למאסר, הרי שההלכה עליה מבסס האב טענותיו אינה רלוונטית, בהינתן היא עניינה הוא קטינים מעל גיל 6; כי במסגרת אותה הלכה נקבע שבעת פסיקת מזונותיהם של קטינים יש להתחשב בזמני השהות שלהם עם כל אחד מהוריהם, ואין חולק כי בתקופת היות האב במאסר לא שהו אצלו הקטינות כלל ועיקר.

41. בעניין תביעה להחזר הוצאות למפרע כבר נקבע בשורת פסקי דין של בתי משפט לענייני משפחה, כי אין המדובר בתובענה כספית גרידא ויש לראותה כחלק מתביעת מזונות. (למשל: [תמ"ש \(חד'\) 3710/06 ש.ח נ' ר.ג.](#), פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]; [תמ"ש \(ת"א\) 13871/08 ג.ג.ב נ' ר.ש.](#), פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]).

42. כן נקבע, כי למי מההורים אשר נשא בפועל בהוצאות הקטינים נתונה הזכות לפנות לביהמ"ש בתביעה להחזר ההוצאות למפרע: "...כמו בכל חוב כספי רגיל, לא יום הגשת התביעה קובע, אלא יום היווצר העילה ומעשים בכל יום שאדם תובע היום, וזוכה למפרע למיום היווצר העילה (כל עוד לא התיישנה). נכון, שכאשר ילדים תובעים מזונותיהם, המזונות נפסקים בדרך כלל רק מיום הגשת התביעה. הסיבה לכך היא שעד אותו יום, עמד אדם אחר, לרוב בן הזוג האחר, ופירנס אותם ומכיוון שקיבלו את סיפוקם, אין הם יכולים לתבוע על העבר... מי שיכול לתבוע שעבר (כך במקור – פ.ג.כ) – הוא בן הזוג שפירנס את הילדים כפי שהדבר נעשה כאן". [\(ע"א 1375/93 אביטבול נ' אביטבול פ"ד נ' \(1\) 215\)](#).

ע

43.

זאת, עת מדובר בתביעת מזונות שהגישה אישה נשואה כנגד בעלה קיימת חזקת מחילה של האישה, כיוון שדרך הנשים "לגלגל עם בעליהן": "...הטעם לכך שאין פוסקים לאישה מזונותיה למפרע הוא ש'דרך נשים לגלגל עם בעליהן' (ב"ש שו"ע, אה"ע, ע', ס"ק, כ"ט ב), כלומר: מתוך ציפיה לשלום בית אין האישה עומדת על מלוא זכויותיה לשעבר, ואם לא 'מסרה מודעא' בפני עדים שאינה מוחלת, היא מוחזקת כמוחלת, עד שתתבע. דין זה הנוגע למזונות האישה עצמה הורכב על ידי

המהרש"ם (רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון, מגדולי חכמי גליציה במאה שעברה), גם על הוצאות שהוציאה האישה למזונות הילדים (תשובות מהרש"ם ח"ב רלו (ג)), ואולם, הנחה זו שדרך אישה לגלגל עם בעלה ניתנת לסתירה, לפי נסיבות כל עניין ועניין, כך למשל נפסק לאישה החזר הוצאותיה על מזונות ילד למפרע, מפני 'דב נידון שלנו... ניכר הדבר שלא מחלה כלל, ולכן הוחלט לחייבו במזונות הילד החל מיום לידתו...' (ראו, שם).

44. הנה כי כן, האם רשאית הייתה במסגרת הליך זה לעתור לפסיקת מזונות הקטינות למפרע ובגין התקופה שקדמה להגשת התביעה. עם זאת, בנסיבות המקרה שלפנינו, בהינתן, כי בתקופת העבר בגינה עותרת האם לחיוב האב במזונות הקטינות היו עדיין הצדדים נשואים זה לזה, משק ביתם נוהל באמצעות חשבון בנק משותף והכנסותיו נצמחו מפעילות החברה המשותפת, תוך שהם נוהגים כבני זוג גם מן הבחינה האינטימית, הרי שהאם לא עמדה בנטל המונח על כתפיה לסתירת חזקת המחילה אשר חלה במקרה דנא בהיותה נשואה לאב.

בעיקר דברים אמורים נוכח הקביעה במסגרת ההליך הקשור לפיו מועד הקרע ביחסי הצדדים חל עם הגשת התביעות לראשונה על ידי האם, בחודש אוגוסט 2013.

45. כפי שצוין בהרחבה במסגרת פסק הדין שניתן בהליך הקשור, עד מועד הקרע נהגה האם כרעייה התומכת באישה ומנהלת עמו חיי זוגיות ומשפחה למרות היותו נתון במאסר, ובתוך כך הגיעה לבקרו בכלא, לרבות לצורך התייחדות עמו, המשיכה להתגורר ביחידת הדיור שבבעלות הוריו, המשיכה לנהל ענייני משק הבית באמצעות חשבון הבנק המשותף בו הופקדו ההכנסות מן החברה המשותפת של הצדדים. ניתן, אפוא, לומר כי המשפחה כולה המשיכה להתנהל כיחידה כלכלית אחת. בנסיבות אלו, לא רק שלא עלה בידי האם, כאמור, לסתור את חזקת המחילה, כי אם מעשיה מלמדים בבירור כי מחלה לאב על חובתו לממן הוצאותיהן של הקטינות במהלך התקופה המדוברת.

46. לכל זאת יש להוסיף את העובדה, כי הגם שבחודש אוגוסט 2013 הגישה האם תובענה רכושית כנגד האב, לא מצאה היא לנכון להגיש תביעה למזונות הקטינות, ועשתה כן רק בחודש ינואר 2014. מעצם השיהוי ומבחירת האם לנהוג כך, ניתן ללמוד כי המשיכה היא למחול לאב על תשלום מזונות הקטינות, וזאת עד מועד הגשת התביעה על ידה בפועל, או אז לא נותר עוד ספק בעניין. נוכח האמור, דין העתירה להחזר הוצאות להידחות.

המסגרת הנורמטיבית

47. כידוע, ביום 17.07.2017 נפל דבר בישראל, ובהלכה שיצאה מלפני ביהמ"ש העליון שונה נטל החיוב במזונות ילדים קטינים בגילאים שבין 6-15 שנים (להלן: "הלכת פלוני").

בקליפת אגוז יצוין, כי בעידן שקדם לבואה של הלכת פלוני אל העולם נטל החיוב במזונות קטינים בגילאי 6-15 שנים, בכל הנוגע לצרכיהם ההכרחיים, הונח על כתפי האב באופן מלא, בלא שניתן משקל לדמיון או להבדלים במצבם הכלכלי של ההורים ולזמני השהות של הקטינים עם כל אחד מהם, וההתייחסות השוויונית אל ההורים צומצמה וכוונה אל עבר הצרכים שאינם הכרחיים, מכוח דיני הצדקה.

התמורות והשינויים החברתיים והכלכליים בעשורים האחרונים עוררו יותר ויותר קולות הקוראים לשוויון בין ההורים בכל הנוגע למזונות ילדיהם הקטינים; ניצניהם נבטו בפסיקת בתי המשפט לענייני המשפחה ובתי המשפט המחוזיים, עד שהבשילו לכדי הלכה מחייבת, כאמור.

הלכת פלוני שינתה, אפוא, הדין בישראל בקובעה, כי החל מגיל 6 חבים ההורים במזונות ילדיהם עפ"י יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם תוך התחשבות בזמני השהות של הקטינים אצל כל אחד מהם בפועל ויתר נסיבות המקרה לגופו בלא הבחנה, למעשה, בין האב והאם.

48. ביהמ"ש המחוזי בתל אביב מפי כב' השופט שנלר היטיב להבהיר זאת: "ההלכה בפרשת פלוני, ניתן לראותה כהלכה אשר שינתה מהיסוד את כל הקשור לפסיקת מזונות ילדים בגילאים שבין גיל 6 לגיל 15..... מכל מקום, דומה כי בפרשת פלוני לא נזקק בית המשפט לפתרון זה או אחר, בהתחשב בחובת האב האמורה, אלא בסיס פסק הדין ביטול אותה פרשנות שתוצאתה חיוב אב במזונות הכרחיים בגילאים האמורים, וכי על כן יש לראות את כל חיובי המזונות מדין צדקה, כשלעניין זה שווים האב והאם. ההנמקה בתמצית, כי יש לפרש את תקנות תש"ד, באופן שלאחר גיל 6 החיוב במזונות הוא מדין צדקה בלבד. יתר על כן, אין לקבל פרשנות לפיה גם אם מדובר מדין צדקה חיובו של האב קודם ועיקרי לחיובה של האם" (ההדגשות אינן במקור- פ.ג.כ).

כב' השופט שנלר קובע עוד, כי אין להחיל את הלכת פלוני רק במקרים בהם משמורת הקטינים משותפת אלא בכל מקרה בו נדרש בית המשפט למזונותיו של ילד מעל גיל 6: "אכן, בית המשפט ציין כי עניינו של פסק הדין במשמורת משותפת... עם זאת, מעת שבית המשפט קבע את השינוי בתפיסה העקרונית, אודות מקור החיוב של המזונות לאחר גיל 6, סבורני כי יש להחיל את העיקרון בכל מקרה בו דנים אנו בשאלת מזונות ילד מעל גיל 6. כמובן, שבבואנו ליישם את החלת העיקרון דלעיל, יש להתחשב במכלול הנסיבות לרבות שאלת יכולתם הכלכלית היחסית של כל אחד מההורים

מכלל המקורות, כולל הכנסה מעבודה, כמו גם יתר נסיבות העניין (פסקה 142 לפסק דינו של כבוד השופט פוגלמן), ובעת שמדובר בזמני שהייה שאינם שווים, הרי יהיה מקום כמובן להתחשב גם באותם זמני שהייה כפי שהינם בפועל. בנוסף לאמור יש להפנות גם לקביעותיה של כב' השופטת ברק ארזי אודות יישום חלוקת האחריות וההוצאות תוך התייחסות הספציפית לנושא המדור, וכפי שהדברים באו לידי ביטוי בפסקה 61 לפסק דינה והעקרונות המפורטים שם, תוך הדגשה "... הכל לפי שיקול דעתה של הערכאה הדיונית על פי הנסיבות המשפחתיות..." לרבות בחינת שאלת הוצאות המדור ותשלום המזונות. נוכח אשר נקבע בפרשת פלוני, על הערכאה הדיונית לבחון כל מקרה לגופו ולנסיבותיו, ובהתאם לקבוע את אופן חלוקת הנשיאה במזונות בין ההורים, ובמיוחד לקבוע הקשור לאותו הורה אשר יוטל עליו להיות "הורה מרכז" כפי שציינה כב' השופטת ברק ארזי. יוער, כי באופן מעשי תוצאת פסק הדין בפרשת פלוני כי מעל גיל 6 יחולו אותם עקרונות יישום אשר נקבעו בסעיף 3א לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט 1959 וראו הקשור ליישום בחינת הנדרש בהחלט הסעיף האמור, בע"מ (ת"א) 1098/07, פלוני נ' אלמוני [פורסם בנבו] (31.08.08) והנוסחה כפי שנקבעה בעמ"ש (חי') 42513-09-14 א.ש נ' י.ש [פורסם בנבו] (04.01.15)" (ההדגשות אינן במקור - פ.ג.כ).

ראו: עמ"ש (ת"א) 33549-04-16 פלוני נ' פלונית, פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו].

49. ביום 20.12.2017 ניתן פסק דין נוסף בבית המשפט המחוזי בת"א מפי כב' השופט שוחט בו נקבעו הכללים אשר על הערכאה הדיונית ליישם את נדרשת היא לפסיקת מזונות הקטינים:

- צרכי הקטינים – עפ"י רמת החיים בה הורגלו ערב הפירוד ללא הבחנה בין צרכים הכרחיים לשאינם הכרחיים.
- יכולותיהם הכלכליות של הצדדים מכלל המקורות העומדים לרשותם לרבות "שכר עבודה".
- קביעת יחס היכולות הכלכליות ביחס לצרכים שאינם תלויי שהות ולצרכים החרגיים.
- זמני השהות בפועל ביחס לצרכים תלויי שהות אל מול היחס ביכולות הכלכליות של הצדדים.

ראו: עמ"ש (ת"א) 14612-10-16 פ.ב. נ' א.ב., פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו].

בעניינו ובטרם נפנה ליישום הדין על נסיבות המקרה דנא, יש להידרש לטענות האב, באשר לחלוקת הנשיאה במזונות הקטינות בין ההורים, שעה שאין חולק כי זה פקטו מצויות הן במשמורתם הפיזית של הורי האם.

50. לטענת האב, נתונות הקטינות במשמורתם הפיזית של הורי האם, והם אשר נושאים בהוצאותיהן בפועל. לראיה, כי לצורך הוכחת צורכיהן צירפה האם תדפיסי אשראי של הוריה ולא שלה. לטענתו, האם הודתה בכך במסגרת חקירתה הנגדית ואף הסכימה, כי דמי המזונות ישולמו במישרין להוריה.

לפיכך ולשיטת האב, ראוי כי שני ההורים יישאו במזונות הקטינות בהתאם להכנסותיהם מכלל המקורות ודמי המזונות ישולמו לידי הורי האם.

51. מנגד טוענת האם, כי מדובר בניסיון של האב לחמוק מתשלום מזונותיהן של הקטינות. לדידה, משמורת הקטינות נתונה בידיה והיא נעזרת בהוריה לצורך גידולן נוכח העול הכלכלי הכבד אשר נגזר עליה לשאת בו בעטיים של מעשי האב וההוצאות הרבות אשר נגרמו עקב הצורך בשיקומן של הקטינות. האם מודה, כי הוריה נושאים במישרין בחלק מצורכי הקטינות שעה שהן מתגוררות עמו, אולם אין בכך כדי לגרוע מחובת האב לשאת במזונותיהן.

52. אין חולק, כי הקטינות מתגוררות עם הורי האם ומטופלות על ידן מאז היותן רכות בשנים עפ"י החלטה פנים משפחתית ואף טרם פרידת הצדדים זה מזה. בעניין זה ראו עדות אמה של האם, גב': "ש. נכון שלמעשה במסגרת תביעת פירוק השיתוף, תביעה ש... הגישה נגד ... אם תחליט לרכוש את החלק של ... , תמשיכו להתגורר בבית שלכם. ת. כן, זה הבית של הילדות לא שלנו. הבית הזה הוא נועד לילדות, אנו נמשיך לגור ולגדל את הילדות עד גיל 18 לפחות" (עמ' 146 ש' 9-10 לפרוטוקול מיום 12.01.2017).

כן ראו תצהירה של האם (סעיף 18 לתצהיר העדות הראשית מטעם האם): "...הורי מסייעים לי עם הבנות ולמעשה מגדלים אותן בכל השנים הקשות שעברתי בהן נאלצתי להתמודד לבד עם הנזקים הכלכליים והנפשיים הרבים שגרם לי....".

בשעת חקירתה הנגדית עידנה האם גרסתה, וטענה כי הקטינות מתגוררות עם הוריה מרבית הזמן: "ש. נכון שעל פי ההסכם שאת ו... חתמתם עם הורייך הם גרים בבית המגורים שבמשק ...? ת. נכון. ש. נכון שהקטינות גרות בבית הורייך? ת. רוב הזמן, וחלק מהזמן הם גרות איתי. אני למעשה חיה במחסן. זה לא נראה לי מקום לגדל בו את הבנות, המחסן צמוד לבית הוריי" (עמ' 16 ש' 12-17 לפרוטוקול מיום 03.07.2017).

מחומר הראיות הרב המונח לפניי שוכנעתי, כי ביתן העיקרי והבלעדי כמעט של הקטינות הוא בית המגורים במשק בו מתגוררים גם הורי האם.

53. האם אישרה, כאמור, כי היות שהקטינות מתגוררות עם הוריה, נושאים הם במישרין בחלק מצורכיהן, ועל כן ולצורך הוכחת היקפם, צירפה תדפיסי האשראי שלך הוריה והסכימה כי דמי המזונות ישולמו ישירות לידי הוריה (עמוד 36 ש' 6-10 לפרוטוקול מיום 03.07.2017).

54. בנסיבות האמורות, הרי שיש ממש בטענות האב לפיהן משמורתן הפיזית של הקטינות היא למעשה בידי הסבים מצד האם.

55. מאליו מובן, כי אין באמור כדי לפטור האב או האם מחובתם לזון את בנותיהם הקטינות.

נהיר, כי לקטינות צרכים גשמיים אשר יש למלאם.
נהיר עוד, כי בנסיבות הקיימות, עת לקטינות זוג הורים בריאים ושלמים, אין זה מתפקידם של הסבים למלא צרכים אלה, כי אם של אביהן ואמן אשר הולידו אותן.

56. השאלה המונחת לפתחינו היא, אפוא, אופן חלוקת הנטל הכלכלי בין ההורים בהינתן כי אף אחד מהם, כאמור, אינו מחזיק במשמורתן הפיזית של הקטינות, ומשכך אין במקרה דנא נפקות לשאלת זמני השהות שלהן עם הוריהן או להבחנה בין צרכים תלויי שהות ושאינם תלויי שהות.

צורכי הקטינות

57. בכתב התביעה הועמדו צרכי הקטינות על סך כולל של 7,793 ₪ עפ"י הפירוט הבא:
הבת ... - 2,340 ₪: כלכלה - 1,300 ₪, ביגוד והנעלה - 250 ₪, חינוך - 100 ₪, נסיעות - 200 ₪, חוגים - 240 ₪, צעצועים וספרים - 100 ₪, תרבות ופנאי - 100 ₪, הוצאות רפואיות - 50 ₪.

הבת - 2,833 ₪: כלכלה - 1,300 ₪, ביגוד והנעלה - 250 ₪, חינוך - 100 ₪, נסיעות - 200 ₪, חוגים - 383 ₪, צעצועים וספרים - 100 ₪, תרבות ופנאי - 100 ₪, הוצאות רפואיות - 50 ₪, דמי טיפול - 400 ₪.

בנוסף עתרה האם לחיוב האב בחלקן של הקטינות בהוצאות המדור והחזקתו בסך של 2,620 ₪ בחודש, עת העמידה כלל הוצאות המדור והחזקתו החודשיות על 6,550 ₪ עפ"י הפירוט הבא: משכנתא - 4,500 ₪, גז - 100 ₪, מיסי ועד מושב ואגודה - 800 ₪, חשמל - 400 ₪, טלפון בזק - 100 ₪, טלפון סלולרי - 200 ₪, כבלים - 350 ₪, תיקונים ושוניות - 100 ₪.

בתצהיר העדות הראשית מטעמה הצהירה האם, כי צרכי הקטינות פורטו בהרחבה בכתב התביעה ופירטה השינויים הבאים שחלו בצורכי הקטינות מאז הוגשה התובענה: מאז חודש ספטמבר 2017 משתתפת הבת ... בחוג בעלות של 150 ₪ בחודש, לבת ...

מנוי לעיתון "ג'רוזלם פוסט" בעלות של 250 ₪ בחודש והחזרי המשכנתא החודשיים עומדים על כ-5,000 ₪.

בסיכומיה טענה האם, כי צרכי הקטינות הועמדו בתביעה על הצד הנמוך, וכי הוצאותיהן הן כשל ילדות אחרות בגילן.

58. מנגד טען האב בכתב ההגנה שהוגש מטעמו, כי הצרכים הנטענים מוגזמים ומנופחים וכלל לא נתמכו באסמכתאות מתאימות; האב הכחיש הסכומים הנטענים ביחס להוצאות הכלכלה, הביגוד וההנעלה; טען כי הוצאות הנסיעות מסובסדות ע"י המועצה האזורית; כי גובה ההוצאות הרפואיות הנטענות מופרז, שעה שמדובר בילדות בריאות ואף הכחיש העתירה לדמי טיפול שעה שהאם כלל אינה מטפלת בקטינות.

בתצהירו שב האב על טענותיו לפיהן הסכומים הנקובים בתביעה הם מוגזמים ומופרכים, וכי לא נתמכו באסמכתאות מתאימות.

בסיכומיו נטען, כי האם לא הוכיחה את גובה הצרכים הנטענים על ידה ועתרה לפסיקת מזונות בסכומים מופרכים; כי דרישתה לחיובו בהוצאות כלכלה בסך 1,300 ₪ בחודש אינה מתקבלת על הדעת, שעה שנקבע בפסיקה כי הסך האמור משקף את כלל צרכיו ההכרחיים של קטין; כי על מנת "לנפח" תביעתה ציינה האם מלוא עלותם של חוגים, הוצאות חינוך והוצאות רפואיות חריגות; כי הוצאות הדלק שלה ושל הוריה והוצאות החזקת המדור משולמות ע"י החברה.

59. כידוע, תביעת מזונות היא תביעה כספית לכל דבר ועניין, ויש להוכיחה ככל תביעה אחרת, אלא שגם מקום בו לא מוכחים מלוא הצרכים, פוסקים בתי המשפט מזונות לפי שיקול דעתם והערכה של הצרכים הסבירים והראויים, שהרי יושבים הם בתוך עמם.

ראו: [ע"א 687/83 מזור נ' מזור, פ"ד לח\(3\) 29, 33](#); [ע"א 130/85 כהן נ' כהן, פ"ד מ\(1\) 69](#); [ע"א 613/85 שגב נ' שגב, פ"ד לט\(3\) 825](#) ועוד.

60. בשעתו נקבע בפסיקה, כי צרכי ההכרחיים של קטין, שאינם כוללים הוצאות מדור וחינוך עומדים על 1,150 ₪ בחודש והדבר הוא בבחינת ידיעה שיפוטית - [בר"ע \(ת"א\) 1895/02 ב.י. נ' ב.ג.](#) [פורסם בנבו] (פסק דינה של כב' השופטת שטופמן מיום 20.1.2002). חלוף הזמן מאז נקבע הסך האמור ועד היום, מעמידו כיום על כ-1,300 ₪ לקטין, אך בכפוף להלכת [ורד \(ע"א 552/87 ורד נ' ורד, פ"ד מב\(3\) 594](#)), הקובעת כי כשמדובר ביותר מקטין אחד, סכום המזונות לא נקבע באופן לינארי, דהיינו, אין לחשב מזונותיהם של מספר ילדים כמכפלת מספרם בגובה צרכיו של ילד אחד.

61. בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בת"א - עמ"ש 1180-05-14 א.א. נ' מ.א. (פורסם במאגרים האלקטרוניים [פורסם בנבו]) מציין בית המשפט, תוך הפנייה למאמרו של ד"ר יואב מזא"ה "הדין הדתי של מזונות ילדים, פסיקת בית המשפט העליון והפרקטיקה בבתי המשפט: בין מיתוס למציאות", כי הסכומים עליהם הועמדו הצרכים ההכרחיים לא נקבעו על בסיס מחקרי או כלכלי כלשהו, ומהווים חזקה שניתנת לסתירה בהתקיים נסיבות מיוחדות או חריגות בהקשר לתא המשפחתי הספציפי והקטינים שבו אשר עניינם עומד לדיון.

הוצאות המדור:

62. אין חולק, כי הקטינות מתגוררת עם הורי האם בבית המגורים שבמשק ... השייך לצדדים; כי הקטינות, כאמור, מטופלות ע"י הורי האם; כי האם מתגוררת בנפרד מהן וכי קיים נתק בין האב והקטינות עקב סירובן וכישלון ההליך הטיפולי.

63. כאמור, במסגרת ההחלטה למזונות זמניים לא מצאתי לחייב האב בחלקן של הקטינות בהוצאות המדור, שעה שהמסד העובדתי הרלוונטי היה אז לוט בערפל.

כן אין חולק, כי לפחות מאז מועד הקרע (אוגוסט 2013) נושאת האם לבדה בהחזרי המשכנתא הרובצת על המשק.

64. יצוין, כי בפסק הדין שניתן בהליך הקשור הוריתי על פירוק השיתוף במשק כן נקבע, כי מחלקו של האב בשווי המשק תנוכה מחצית מסך החזרי המשכנתא ששולמו על ידי האם ממועד הקרע ועד מועד פירוק השיתוף בפועל, ותועבר לידיה.

65. בסיכומיה טענה האם, כי החל מיום 10.04.2017 עומדים החזרי המשכנתא החודשיים על 5,520 ₪. האם צירפה לתצהירה אסמכתא התומכת בטענתה (נספח 5 לתצהיר). לטענת האם, הלוואת המשכנתא רובצת על מלוא הזכויות במשק ... עת מצוי בשטחו בית מגורים אחד בלבד, והוא משמש למגורי הקטינות. לפיכך עתרה לפסיקת 40% מגובה החזרי המשכנתא כחלקן של הקטינות בהוצאות המדור.

66. מנגד, טוען האב כי לא קיימות כלל הוצאות מדור בגין הבית המשמש למגורי הקטינות. לדידו, עפ"י ההסכם עם הורי האם, אין הם משלמים עבור מגוריהם בבית, ועל כן ומשהקטינות מתגוררות עמם בבית, אין להן הוצאות מדור. כן טוען האב, כי החזריה של הלוואת המשכנתא הם בגין מלוא הזכויות במשק ולא רק בגין בית המגורים שבשטחו.

67. נשיאה בהחזרי משכנתא הרובצת על נכס משותף מגדילה חלקו ההוני של כל אחד מהצדדים בו. על כן וכפי שנקבע במסגרת ההליך הקשור, על הצדדים להמשיך ולשאת בהחזרי המשכנתא בחלקים שווים.

שעה שהקטינות אינן מתגוררות בפועל עם מי מהצדדים, כי אם בבית שהצדדים נושאים בהחזרי המשכנתא הרובצת על המשק שבשטחו הוא בנוי, וצדדים שלישיים (הורי האם) מתגוררים בו בלא כל תמורה, הרי שאין למי מן הצדדים הוצאות בגין מגורי הקטינות בו.

בנסיבות אלו, ונוכח ההכרעה שניתנה במסגרת הליכי הרכוש, המחייבת, כאמור, את הצדדים לשאת בחלקים שווים בהחזרי המשכנתא עד המועד בו יפורק השיתוף במשק, לא מצאתי לחייב האב בהוצאות מדור.

אין לדעת בשלב זה מה יעלה בגורל המשק, אך ככל שלאם חזקה בלעדית בו, והקטינות מתגוררות עם הוריה בשטחו, אין מקום לחיוב האב בהוצאות המדור, אשר ממילא, כאמור, אינן קיימות.

גם אם תבחר האם לרכוש זכויות האב במשק, והקטינות תמשכנה להתגורר עם הוריה בבית הבנוי בשטחו על פי הוראות ההסכם עמם, אין מקום לחייב האב בהוצאות המדור.

68. ככל שהזכויות במשק תימכרנה לצד שלישי והקטינות תתגוררנה עם האם דרך קבע ותהיינה לה הוצאות מדור, רשאית היא לשוב ולפנות לבית המשפט בעתיד בעניין זה במסגרת הליך חדש.

הוצאות החזקת המדור:

69. האם העמידה הוצאות החזקת המדור על 2,050 ₪ בחודש עפ"י הפירוט הבא: גז- 100 ₪, מיסי ועד מושב ואגודה- 800 ₪, חשמל- 400 ₪, טלפון בזק- 100 ₪, טלפון סלולרי- 200 ₪, כבלים- 350 ₪, תיקונים ושונוות- 100 ₪. האם צירפה לכתב התביעה אסמכתאות בגין תשלום דמי הארנונה והביוב ודפי חשבון מתוך ספרי המושב, המעידים על תשלומי ארנונה, מים, מס מוניציפלי ומיסי מושב.

לתצהיר העדות הראשית מטעמה צירפה האם תדפיסי אשראי של הוריה מהם ניתן ללמוד על תשלומים עבור מסנן מים ("תמי 4"), כבלים, מנוי לעיתון וספק אינטרנט.

70. לטענת האב, לא קיימות הוצאות בגין החזקת מדור, שעה שהן משולמות בפועל ע"י החברה. בעניין זה מפנה האב לעדות אביה של האם (עמ' 51 ש' 23-3 עמ' 52 ש' 3-1, לפרוטוקול מיום 11.01.2017). כן מפנה לעדות רואה החשבון של החברה לפיה לא

מבוצעת ע"י האם הפרדה בין הוצאות החברה הפועלת בשטח המשק ובין יתר הוצאות המשק (עמ' 134 שי' 13-16 לפרוטוקול מיום 12.01.2017).

71. לא מצאתי לקבל טענות האב בעניין זה. אף אם החברה נושאת בהוצאות המדוברות, לא ניתן להתעלם מקיומן. אכן, שעה שמדובר בהוצאות בגין המשק כולו ובגין פעילות החברה, מצאתי להעמיד הוצאות החזקת המדור בבית הסבים, על דרך האומדנא, על 1,250 ₪ בחודש, ואת חלקן של הקטינות על 40% מהן, דהיינו על 500 ₪ לשתיהן.

יתר הוצאות הקטינות:

72. כאמור, האם העמידה הוצאותיה החודשיות של הבת ... על 2,340 ₪ והוצאותיה החודשיות של הבת ... על 2,833 ₪ (לרבות דמי טיפול בסך 400 ₪).

73. אכן סבורני כי האם הפריזה בסכומים שננקבו על ידה. מן הראיות שהונחו לפניי לא נמצאה הלימה בין הסכומים הנתבעים ובין רמת החיים לה הורגלו הקטינות. נהיר עוד וברור, כי בשים לב לגיל הבת, אין מקום לפסיקת דמי טיפול.

74. נוכח האמור, לאחר שעיינתי באסמכתאות שצורפו, מצאתי להעמיד צורכי כל אחת מהקטינות על סך של 1,250 ₪ עפ"י הפירוט הבא: כלכלה - 700 ₪, ביגוד והנעלה - 250 ₪, נסיעות - 100 ₪, חינוך (תשלומי חובה והוצאות נלוות) - 150 ₪, הוצאות רפואיות - 50 ₪.

75. הנה כי כן, סך צרכיה של כל אחת מן הקטינות, לרבות חלקה בהוצאות החזקת המדור, עומד על 1,500 ₪ בחודש.

יכולותיהם הכלכליות של ההורים

יכולתו הכלכלית של האב:

76. לטענת האם, עומדת הכנסתו החודשית של האב על כ-8,500 ₪, בנוסף נהנה הוא מהטבת רכב, והכנסתו הפנויה גבוהה בהינתן שהוא מתגורר בבית הוריו והוצאותיו האישיות נמוכות מאד.

77. האב הודה, כי הכנסתו החודשית עומדת על כ-8,500 ₪ (ראו סעיף 72 לתצהיר העדות הראשית שלו), והדבר עולה אף מעדותו (עמ' 37 שי' 9-16 לפרוטוקול מיום 03.07.2017).

בסיכומיו טוען האב, כי כחודשיים קודם לכן עבר להתגורר עם בת זוגו, ומאז נוספו לו הוצאות בגין מגורים ומחייה (סעיף 74 לסיכומים). כן נטען על ידו, כי יש לו הוצאות בגין

הטיפול הפסיכולוגי אותו הוא מקבל כחלק מהליך השיקום שלו. בנוסף, נושא הוא בהחזרי הלוואות רבות אותן נטל, כך שבפועל הכנסתו נמוכה מהכנסת האם.

78. בנסיבות העניין שעה שאין מחלוקת בין הצדדים באשר לגובה ההכנסה של האב, הנני מעמידה הכנסתו החודשית על 8,500 ₪.

79. באשר להוצאותיו של האב:

• רכב – בחקירתו הנגדית אישר האב, כי בנוסף להכנסתו מקבל הוא לשימוש ממעסיקו רכב (עמ' 38 ש' 3-8 לפרוטוקול מיום 03.07.2017), ומכאן שאין לו הוצאות רכב.

• שכר דירה – בסיכומי טען, כאמור, האב כי נוספו לו לאחרונה הוצאות מחיה ומגורים, אך אין הוא מפרט המועד המדויק בו שכר הדירה עם בת זוגו, דמי השכירות המשולמים בגינה, אופן חלוקת ההוצאות בינו ובין בת זוגו וכיו"ב, ואף לא עתר לצירוף אסמכתא לתמיכה בטענותיו, ובנסיבות אלו דין טענותיו בעניין זה להידחות.

• עלויות הטיפול הפסיכולוגי – בתצהירו טען האב, כי נפגש הוא מדי שבוע פעם-פעמיים עם פסיכולוגית ועלות כל פגישה היא 400 ₪. האב העמיד עלות הטיפול הפסיכולוגי על סכומים הנעים בין 1,200-1,600 ₪ לחודש. האב צירף לתצהירו אישור הפסיכולוגית לפיו מצוי הוא בטיפול פסיכולוגי החל מחודש אוקטובר 2014 בתדירות של שני מפגשים שבועיים ומאז חודש אוגוסט 2015 אחת לשבוע.

באישור הפסיכולוגית אין התייחסות לעלויות הטיפול, והאב לא צירף כל אסמכתא בעניין הסכומים ששולמו על ידו לפסיכולוגית. בנסיבות העניין, בהיעדר אסמכתא באשר לעלות הטיפול, נוכח האישור שניתן ע"י הפסיכולוגית ובשים לב לחלוף הזמן ממועד שחרורו של האב מהמאסר, מצאתי להעמיד הוצאה זו על 800 ₪ בחודש.

• ההלוואות שניטלו ע"י האב – במסגרת חקירתו הנגדית ציין האב לראשונה כי למעט הלוואת המשכנתא הרובצת על הצדדים, נטל הוא הלוואות נוספות: "לשאלת בית המשפט, יש לי מספר הלוואות, יש הלוואה שלקחתי כדי לשלם את הפיצויים שהייתי צריך לשלם לנפגעת, יש הלוואה נוספת לא זוכר כרגע. ש. אתה משלם על זה משהו? ת. מי שלוקח הלוואה מחזיר. ש. ממי לקחת את ההלוואה? ת. מהבנק. ש. יש לך מסמכים על כך? ת. ברגע זה? לא" (עמ' 41 ש' 5-18 לפרוטוקול מיום 03.07.2017).

יוער, כי בתצהיר העדות הראשית שלו לא טען האב בעניין זה דבר, וממילא לא צורפה על ידו כל אסמכתא רלוונטית.

כאמור, ביום 20.08.2017, לאחר שתמה שמיעת הראיות הגיש האב בקשה לצירוף מסמך מחשבון הבנק המשותף שלו ושל אמו ולאחר קבלת עמדת האם, נדחתה הבקשה.

הנה כי כן, לא הרים האב נטל הראיה הרובץ עליו לצורך ההוכחה כי תלויים ועומדים כנגדו חובות בגין הלוואות נוספות שנטל, ודין טענתו זו להידחות.

80. באשר לנכסי האב - בפסק הדין שניתן במסגרת ההליך הקשור נקבע כאמור, כי השיתוף במשק יפורק, וכי הוא זכאי למחצית שוויו בקיזוז מחצית מסך החזרי המשכנתא בהם נשאה האם מאז מועד הקרע ובניכוי הסכומים שעל הצדדים לשלם להוריו ולהורי האם מכוח ההסכמים שנחתמו עמם. כן נקבע, כי האב זכאי לקבלת 20% משווי החברה נכון למועד הקרע. לפיכך ומעבר להכנסותיו מעבודה, לאב זכויות בעלות ערך כלכלי, וסביר כי בעתיד הנראה לעין יתקבלו בידיו סכומי כסף תמורתן.

יכולתה הכלכלית של האם :

81. לטענת האם עומדת הכנסתה החודשית על 10,000 ₪ נטו בלבד, ובאמצעותה נושאת היא לבדה במלוא הוצאותיה והוצאות הקטינות.

כן נטען על ידה כמפורט לעיל, כי מצבה הכלכלי הוא בכי רע וכי נטלה על עצמה התחייבויות כספיות שונות.

82. מנגד טוען האב, כי ניהול ההליך הוכיח שהכנסת האם גבוהה מן הנטען על ידה. לדידו, עיון בתלושי השכר של האם מלמד, כי שכרה החודשי בשבעת החודשים שקדמו להגשת סיכומיו עמד על למעלה מ- 11,000 ₪. בנוסף, מלוא הוצאות הרכב בו עושה האם שימוש משולמות ע"י החברה, ומשכך יש להוסיף את שווי השימוש ברכב לשכרה החודשי.

עוד נטען על ידו, כי לאם הכנסות נוספות אודותיהן לא הצהירה, לרבות ממכירת ... וכי על פי עדותה היא נהגה לבצע משיכות של כספים מקופת החברה, המגדילות את הכנסתה החודשית, ועיון בדוחות הכספיים מלמד, כי במהלך השנים שנבחנו נטלה היא הלוואות מן החברה בסכומים העולים על 100,000 ₪.

כן טוען האב, כי רואה החשבון של החברה אישר בעדותו, כי האם נטלה הלוואות מן החברה, וטרם פרעה החובות שצברה כלפיה, ומשכך יש לראות בחובות אלה הכנסה נוספת שלה. בנסיבות אלו, יש לדידו להעמיד הכנסתה החודשית על כ-17,000 ₪.

83. האם צירפה לתצהירה 13 תלושי שכר.

חישוב שכרה הממוצע על פי 12 תלושי השכר האחרונים מעלה, כי הכנסתה החודשית עומדת על 10,845 ₪ נטו.

84. עפ"י עדותו של רואה החשבון של החברה תלושי השכר אינם משקפים בהכרח את הסכומים הנמשכים ע"י האם מקופת החברה: "זה אומר ביהמ"ש שרואה את התלוש שלה, הוא לא צריך להתרשם ממנו כלל. לש. ביהמ"ש, האם ייתכן שתלושי השכר לא משקפים את הסכומים שהגב' ... מושכת בפועל מהחברה. ת. נכון. אוסיף לכך, מה שחשוב לבחון זה את ה- 106 השנתי המציג את כלל המשכורות השנתיים. לפעמים בעל השליטה משנה משכורת במהלך השנה, לא צריך להיצמד לתלוש אחד. ש. לש. ביהמ"ש השאלה אם טופס 106 במקרה כזה של בעל מניות ועובד בחברה, משקף את מה שהגברת משכה. ת. לא. אפשר לבדוק את זה במפורט בכרטיסות" (עמ' 137 ש' 20 עד עמ' 138 ש' 6 לפרוטוקול מיום 12.01.2017 בהליך הקשור).

ואולם וכפי שהוסבר ע"י רואה החשבון, ככל שהאם בחרה למשוך, כבעלת מניות, סכומים נוספים מקופת החברה מעבר לשכר המשולם לה על ידה, הרי שמדובר בהלוואת בעלים והיא רשאית לעשות כן כל עוד הסכומים שנטלה יוחזרו על ידה לחברה: "ש.אם בתלוש של ... היה כתוב שהיא מקבלת משכורת 5,777 ₪. זה בדיוק מה שאמור לצאת מהחברה לטובת המשכורת שלה. ת. בוודאי שלא ואסביר. כאשר יש בעל שליטה בחברה ועומד לזכותו הלוואות בעלים הוא משתמש בזכותו זו ומושך מהחברה בהתאם למצבה התזרימי של החברה באותו חודש, את הסכום שהוא רוצה לעצמו זאת מעבר למשכורת שהוצאה לו ש. ז"א יכול להיות תלוש שבו כתוב ברוטו 7,500 ₪, נטו 5,777 ₪ משכורת בפועל שנכנסה לחשבון הבנק של הגברת, 10,000 ₪. ת. בוודאי, כפי שהסברתי זה לא קשור לנטו של המשכורת. בעלת המניות יכולה למשוך מהחברה, זה תנועה תזרימית שאינה משפיעה על רווח והפסד, זכותה למשוך כל סכום שהוא כל עוד היא עומדת בהלוואת הבעלים. גם אם היא לא, היא תחזיר את זה אחרי זה, יש על כך תקנות".

לפיכך ומשעה שמבחינה חשבונאית מופיעות המשיכות שביצעה האם מקופת החברה כהלוואות שניטלו על ידה ואשר על פי דין מחובתה להחזירן לחברה, אין לראות בכך הכנסה נוספת שלה. אף אם לאם כר פעולה נרחב יחסית, ובהיותה בעלת המניות בחברה, פועלת היא בכספי החברה כבתוך שלה, מחויבת היא בסופו של יום כלפי החברה. במובן זה, אין הבדל בין נטילת הלוואה מידי החברה או מידי של כל גורם או אדם אחר.

85. לא מצאתי אף לקבל טענות האב כי לאם הכנסות נוספות שאינן מדווחות על ידה, ולמצער לא באופן שיש בו להשפיע על ההכרעה בהליך זה.

אכן וכפי שצוין במסגרת ההכרעה בהליך הקשור, אישרה האם בעדותה בסופו של דבר כי מכרה בחו"ל בסך של 100,000 ₪: "כ.ה. פאני גילת: בית המשפט שואל אותך, גבירתי תענה לבית המשפט, האם מכרת תמורת 100 אלף שקלים? ת. כן" (עמ' 11 ש' 9 עד עמ' 12 ש' 4 לפרוטוקול מיום 10.01.2017).

כן העידה, כי תמורת המכר הופקדה בחשבון הבנק של הוריה: ".... אני הייתי בארץ, לא הייתי בחוץ לארץ, התגמול הגיע להוריי ונשאר אצלם. עו"ד פלסנר: ונשאר...?: אצלם. עו"ד פלסנר: 100 אלף שקל, נכון? ת. זה המעט שאפשר לעשות למענם עבור כל מה שהם עושים בשבילי, המעט" (עמ' 12 ש' 19-15 לפרוטוקול מיום 10.01.2017).

כאשר התבקשה האם להבהיר היכן דווחה ההכנסה האמורה בדוחות שהועברו לרואה החשבון עלה מתשובתיה, כי לא דווחה: "עו"ד פלסנר: אוקי, עכשיו, ב-2008 זה קרה, הדבר הזה, אני פותחת את הדו"ח שלך, שהצגת לרואה החשבון, מ-2008, אני מציגה לך אותו, בבקשה, אני שמה לך אותו ביד ובואי, תמצאי לי איפה ההכנסה של ה.... מחו"ל, תראי לי אותה בבקשה.: למה שאני אראה לך אותה? עו"ד פלסנר: תראי לי אותה.: אבל היא מעולם לא הגיעה אליי, למה שאני אכתוב משהו שלא הגיע אליי, למה שאני אשקר? עו"ד פלסנר: אה, לא כתבת את זה בדוחות הכספיים שלך?: למה שאני אשקר? עו"ד פלסנר: אשקר? כ.ה.פאני גילת: גבירתי, לא להתווכח עם העדה, תמשיך הלאה. עו"ד פלסנר: אוקי, זאת אומרת, את מאשרת לי כרגע שההכנסה שלך, של 100 אלף שקל מ... שנמכר לאדם בחו"ל לא נמצאת בדוחות הכספיים שלך?: ה.... הזה עבר לרשות הוריי, זו מתנה עבורם. עו"ד פלסנר: אני שאלתי שאלה כרגע.: זו הייתה מתנה עבורם, סיכמתי את זה איתם מראש, ההורים שלי נתנו ממיטב כספם בשביל לעזור לי ונותרו ללא כלום...." (עמ' 13 ש' 29 עד עמ' 14 ש' 12 לפרוטוקול מיום 10.01.2017).

האם אף טענה, כי כספי התמורה הועברו על ידה להוריה בידיעתו של האב ובהסכמתו (עמ' 37 ש' 10-6 לפרוטוקול מיום 10.01.2017).

עם זאת שוכנעתי, כי אף אם מדובר היה ב... השיך לחברה (שעה שמחד טוענת האם כאמור כי מדובר ב... פרטי ומאידך טענה כי כל ה.... שבחזקתה שייכים לחברה – ראו עמ' 9 ש' 3 לפרוטוקול מיום 10.01.2017) והתמורה ממכירתו לא דווחה בספרי החברה בניגוד להוראות הדין (אשר אין זה מעניינו של ההליך שלפנינו), הוסכם בין הצדדים, כי כספי התמורה יינתנו להורי האם כהוקרה על הטיפול המסור שלהם בקטינות ועל שאפשרו להם להשקיע זמנם ומרצם בפיתוח החברה.

86. באשר לטענות האב בעניין הכנסות נוספות מפעילות בחו"ל שלא דווחו כדין בספרי החברה גם עניין זה נדון והוכרע במסגרת ההליך הקשור (עת האם טענה מחד כי לא זכור לה שהיו הכנסות מפעילות בחו"ל -עמ' 11 ש' 12-9 לפרוטוקול מיום 10.01.2017 ומאידך הודתה, כי מכרה ברוסיה אם כי אינה זוכרת התמורה שנתקבלה בגינו - עמ' 14 ש' 25-17 לפרוטוקול מיום 10.01.17).

לבקשת האם ניתנה לה הרשות לצרף במהלך הדיון בהליך הקשור החשבונית שהונפקה ביום 26.02.2012 בגין מכירת ... בחו"ל תמורת 5,225 ₪.

לדברי האם הצהירה רק בשלב מאוחר אודות העסקה הנדונה היות שהדבר פרח מזכרונה, ורק לאחר שנשאלה על כך נזכרה והציגה האסמכתא בעניין (עמ' 147 ש' 6-18 לפרוטוקול מיום 12.01.2017).

האם לא הכחישה קיומן של עסקאות נוספות בחו"ל ברם הבהירה כי מדובר במספר עסקאות קטן (עמ' 15 ש' 29-34 לפרוטוקול מיום 10.01.2017), ולא ידעה להשיב על השאלה האם ההכנסות שנצמחו מהן דווחו בספרי החברה (עמ' 16 ש' 4-6 לפרוטוקול מיום 10.01.2017), ואף על השאלה באשר ליעדם של הכספים שנתקבלו מאותן עסקאות (עמ' 16 ש' 11-13 לפרוטוקול מיום 10.01.2017).

עם זאת וכפי שנקבע בהליך הקשור, לא מצאתי כי מדובר בהעלמת הכנסות אשר יש בה כדי להשפיע על שווי החברה באשר הוערך ע"י המומחה שמונה ע"י בית המשפט. באותה נשימה ייאמר, כי חרף טענות האם באשר הועלו בהליך הקשור ובהליך זה, לא הוכח שמעשיו הפליליים של האב פגעו ברווחיות החברה, ואין האם יכולה להשליך עליהם יהבה בהקשר בו עסקינן.

כך או כך, הכנסות החברה לחוד והכנסות האם לחוד, ולא עלה בידי האב להוכיח שלאם הכנסות פרטיות, אשר אינן מדווחות כדיון, ואותן משלשלת היא לכיסה.

נוכח האמור, מצאתי להעמיד הכנסתה החודשית של האם על הסך העולה מתלושי השכר שלה, דהיינו על 10,845 ₪.

87. באשר לנכסי האם – בכל הנוגע למשק ... זכויותיה שוות לאלה של האב כמפורט לעיל, תוך שזכאית היא, כאמור, לקבל מידי מחצית מסך החזרי המשכנתא בהם נשאה מאז מועד הקרע ועד שיפורק השיתוף במשק בפועל ואף נותרת היא בעליה של החברה תוך תשלום לאב 20% משווייה במסגרת איזון המשאבים ביניהם.

88. בשים לב לכלל הנסיבות, לרבות העובדה שלחובת האב הרשעה בפלילים והעובדה שהחברה נותרת בידי האם, ובידה היכולת להביאה לתוצאות עסקיות נאות, שעה שאין חולק, כפי שנקבע במסגרת ההליך הקשור, כי מדובר באשת מקצוע מהטובות ביותר בתחומה, בעלת מוניטין וברוכת כישורים, והיא פנויה לפיתוח החברה והקריירה האישית שלה בהינתן שהקטינות מטופלות בידי הוריה, הרי שפוטנציאל ההשתכרות שלה גבוה משמעותית מזה של האב.

מן הראיות שהובאו לפניי בהליכים הקשורים ובהליך זה התרשמתי באופן ברור, כי לאם יכולות מובהקות להגדיל הכנסותיה מעבר לאלה שהוצגו בפני בית המשפט במסגרת ההליכים הרבים שנוהלו לפניו בעניינם של הצדדים.

חלוקת הנשיאה בהוצאות הקטינות בהתאם ליכולות הכלכליות של הצדדים ויתר הנסיבות:

89. בנסיבות אלו, הגעתי לכלל מסקנה, כי בהתחשב ביכולות הכלכליות של כל אחד מן ההורים ובהכנסותיהם הפנויות כפי שפורט לעיל, לרבות פוטנציאל ההשתכרות שלהם מצאתי, כי יש לחלק הנשיאה בהוצאות הקטינות באופן שבו האב ישא ב- 40% מהוצאותיהן ואילו האם תישא ב- 60% מהן.

כן מצאתי לקבוע, בהמשך לקביעות דלעיל בעניין הפער ביכולותיהם הכלכליות של ההורים, כי שעה שקיים נתק מוחלט בין הקטינות ובין האב ובין ההורים לבין עצמם, ובכך נשללת ממנו דה פקטו האפשרות להיות מעורב בחייהן ובקבלת החלטות שוטפות בעניינן, כי האם תישא במלוא העלויות של הוצאות החינוך החריגות (חוגים, תנועות נוער, שיעורי עזר וכו').

בהסכמת הצדדים ושעה שהורי האם מגדלים את הקטינות, ישולמו דמי המזונות במישרין לידיהם.

האב יישא, אפוא, בצורכי הקטינות בסך 600 ₪ בחודש עבור כל קטינה, ואילו האם תישא ביתר הוצאותיהן בסך 900 ₪ בחודש החל ממועד מתן פסק הדין ובין התקופה שממועד הגשת התביעה ועד מועד תחולתה של ההחלטה למזונות זמניים.

קצבת המל"ל המשולמת בגין הקטינות תועבר לאם ובאמצעותה תממן היא את יתר צרכיהן שאינם הכרחיים.

90. חיוב הצדדים כקבוע לעיל הוא ממועד מתן פסק הדין ועד הגיע כל אחת מן הקטינות לגיל 18 שנים או עד סיום לימודיה התיכוניים, עפ"י המאוחר מבין המועדים. הסך האמור כולל חלקן של הקטינות בהוצאות החזקת המדור.

באשר להוצאות המדור – בשלב זה ובשים לב לנסיבותיה המיוחדות של פרשה זו שלפנינו עת סוגית מגוריהן של הקטינות בעתיד לוטה בערפל, ומשעה שמערכת היחסים בין הצדדים מעורערת לחלוטין, ומאופיינת בהעדר אמון ובהעדר תקשורת, לא מצאתי ליתן הוראות בעניין זה, וככל שהנסיבות תשתנינה, פתוחים שערי בית המשפט להידרש לו.

91. הצדדים יישאו בחלקים שווים בהוצאות הרפואיות החריגות של הקטינות אשר אינן מכוסות ע"י הביטוח הרפואי או סל התרופות, לרבות טיפולי שיניים הכרחיים, משקפי ראייה/עדשות מגע וטיפולים פסיכולוגיים.

במקרה בו יהא על מי מהצדדים להשיב לידי האחר חלקו בהוצאות הרפואיות החריגות של הקטינות או מי מהן, כי אז יהא עליו לעשות כן תוך 14 יום מיום שתוצג בפניו אסמכתא לביצוע התשלום בפועל. אין באמור כדי לגרוע מזכות מי מההורים לשלם את חלקו ישירות לגוף במסגרתו מוענק הטיפול הרפואי לקטינות או מי מהן.

במקרה בו תתעורר מחלוקת בין ההורים באשר לנחיצות ההוצאה הרפואית החריגה, להבדיל מגובהה, יכריע בדבר רופא המשפחה/הילדים או כל מומחה אחר בתחום הרלבנטי שאליו תופנינה הקטינות על ידו.

במקרה בו תתעורר מחלוקת בין ההורים באשר לגובה ההוצאה הרפואית החריגה ייקבע חלקו של כל אחד מהם בהוצאה זו עפ"י התעריף הקיים ברפואה הציבורית, ככל שישנו, ובהעדרו – עפ"י הצעת המחיר הנמוכה יותר באשר תוצג ע"י מי מהם.

92. דמי המזונות באשר נקבעו לעיל יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן אשר בסיסו המדד שפורסם ביום 15.08.2018 והוא יעודכן אחת לשלושה חודשים, ללא חיוב רטרואקטיבי בין תקופה אחת לרעותה.

93. מענק הלימודים של המל"ל שניתן בראשית שנת הלימודים ישמש לכיסוי הוצאות הקטינות
אגב ההיערכות לשנת הלימודים, ובין היתר עבור רכישת/ השאלת ספרים, רכישת כלי כתיבה וציוד לימודים וכיו"ב.

94. ככל שהקטינות או מי מהן תתגייס לצה"ל או תבצע שירות לאומי, כי אז יעמדו דמי המזונות המשולמים ע"י האב בתקופת השירות הצבאי הסדיר ו/או השירות הלאומי על שליש מדמי המזונות עפ"י שיעורם שיהא ערב ההפחתה.

95. טרם נעילה מצאתי להבהיר, כי לא נעלמו מעיניי טענות האב בעניין סרבנות הקשר של הקטינות והנתק המוחלט הקיים בינן ובינו.
אכן משעה שעניינה של המשפחה התברר בפניי מראשיתו ועד סופו, ועסקינן בהליכים ממושכים וטעונים, עדה הייתי לרצונו הכן, המובן והעז של האב בקשר עם בנותיו. האב עשה כל שלאל ידו למען קירוב הלבבות, אך למרבה הצער לא זכו ידיו המושטות לחיבוק בנותיו לכל היענות מצדן ונותרו תלויות באוויר.
אין צורך להכביר מלים באשר לתסכול ולאכזבה אותם חווה האב, בפרט עת נהיר וברור, כי לא נשקפת מפניו סכנה כלפי הקטינות חלילה.
לדאבון הלב גם ידו של ההליך המשפטי קצרה מלהושיע האב והקטינות.
אין ולא יכול להיות חולק, כי הנתק מאביהן מסב לקטינות נזק כבד, אשר נותן ויתן אותותיו, ונהיר כי הוא פוגע בהתפתחותן התקינה.
למותר להבהיר, כי מחובתה של האם, כמי שהקטינות מזוהות עמה ונותנות בה אמונן וכמי שעל טובת הקטינות להיות בראש מעייניה, לעשות כל שלאל ידה למען הבראת הקשר עם האב וחידושו.

בענייננו וכפי שהובהר לעיל, וודאי אין לבוא חשבון עם הקטינות בגין סירובן לכל קשר עם האב ואין לפגוע בזכותן היסודית כי הוריהם ידאגו לרווחתן ולמילוי צרכיהן.

96. באשר לדרישת הורי האב לחיוב האם בהוצאות:

- כאמור, התביעה מושא הליך זה הוגשה תחילה כנגד האב והוריו.

- הורי האב הגישו הודעת צד ג' כנגד הורי האם ובקשה למחיקת התובענה כנגדם, שעה שהוגשה טרם זמנה.
 - בהסכמת האם נמחקה התובענה כנגד הורי האב וגם ההודעה לצד ג', ונקבע כי שאלת ההוצאות תוכרע בתום ההליך.
 - בנסיבות העניין ובהתאם להוראות הדין, אכן התובענה כנגד הורי האב הוגשה טרם זמנה. כידוע, ניתן לפנות לתבוע פסיקת מזונות במעגלים רחבים יותר, לאחר שמוצו ההליכים מול האב, ונמצא כי אינו יכול לשאת במזונות ילדיו.
 - כתוצאה מהגשת התובענה כנגד הורי האב, נגרמו להם הוצאות משפט, לרבות בשל הצורך להגיש בקשה למחיקת התובענה על הסף, הגשת כתב הגנה והודעת צד ג'.
 - נוכח האמור, מצאתי לחייב האם בהוצאותיהם של הורי האב בסך 5,000 ₪ אשר ישולמו תוך 30 יום.
97. בשים לב לכלל ההליכים המתנהלים בין בני הזוג, לא מצאתי לחייב האם בהוצאות האב. כן לא מצאתי לפסוק הוצאות לטובת הורי האם שעה שלא הוגש מטעמם כתב הגנה, וההליך כנגדם הופסק בראשיתו.
98. בכך מסתיים בירור התובענה שבכותרת. המזכירות תשלח פסק הדין לבאי כוח הצדדים ותסגור את התיק שבכותרת.
99. פסק הדין ניתן לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים והקטינות וכל פרט מזהה אחר.

ניתן היום, כ"ב אלול תשע"ח, 02 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

פאני גילת כהן 54678313/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה